

СТАНОВИЩЕ

относно дисертация на д-р Илия Илиев Крачунов за присъждане на
образователна и научна степен
"Доктор" по научната специалност 03.01.17 – "Белодробни болести"
на тема:
"Екзацербации при болни с хронична обструктивна белодробна болест –
характеристика, протичане и прогноза"

На заседание на Академичния съвет на МУ - Плевен (Протокол № 36 от 19.12.2016 г.) и със Заповед № 2794 от 21.12.2016 г. на Ректора на МУ – Плевен е избрано Научно жури по процедура за защита на дисертационния труд на Д-р Илия Крачунов.

Д-р Илия Крачунов е завършил медицина в МУ – Плевен през 2012 г. С конкурс става докторант в катедрата "Кардиология, пулмология и ендокринология" сектор "Пулмология" през декември 2012 г. От септември 2015 г. е лекар – асистент към Клиниката и е задочен докторант. Специализира пневмология и фтизиатрия от ноември 2013 г.

Дисертационният труд е написан на 199 стр., онагледен е със 73 фигури, 25 таблици и 1 приложение. Библиографията обхваща 230 литературни източника, от които 10 са на кирилица и 220 - на латиница.

Темата на дисертационния труд е актуална. По данни на Павлов и сътр. от екипа на Клиниката по пневмология и фтизиатрия в Плевен, честотата на ХОББ в България е около 15 % от възрастното население над 40 години. Масовото тютюнопушене, особено в млада и средна възраст в България и силно замърсената околнна среда (най-вече в градовете), предопределят нарастване на броя на заболелите от ХОББ.

Екзацербациите заемат ключово място в протичането на ХОББ. Тяхната честота и тежест представляват не само характеристика на болестта, но имат и прогностично значение за хода и във времето.

Това е първото в България проспективно лонгitudинално проучване на екзацербациите при пациенти с ХОББ. То си поставя за цел да се характеризират екзацербациите при неселектирани пациенти с различна тежест на ХОББ в продължение на три години, като се определят факторите, които влияят върху възникването, протичането и прогнозата им. Следвайки поставената цел, авторът е формулирал шест задачи.

Литературният обзор включва проучвания, публикувани предимно в последните пет години. Актуалността им, както и тематичната им насоченост са основа за научната тежест на проекта.

Включени са 465 последователни болни с ХОББ (хоспитализирани и амбулаторни), за които са попълнени анкетни карти, въпросници за диспнеята и

симптомите, извършени са спирометрии, изследвани са кръвни биомаркери и пробы от атмосферния въздух. Проучването е тригодишно.

Какво ново ни поднася авторът в тази сложна и динамична област като екзацербациите?

1. Оценена е ролята на анамнезата за екзацербации, коморбидностите, симптомите (в частност задуха) и тежестта на обструкцията за възникването и протичането им.

2. Критично е разгледана връзката между екзацербации и групирането на пациентите в групи по тежест ABCD, риска от последващи екзацербации, а от там и избора на терапия. Определянето на даден пациент като високорисков е с "валидност" две години. Обосновано е критичното отношение към термина "чест екзацербатор". Морталитетът ясно корелира с честотата на екзацербациите.

3. Ключово място в разработката има влиянието на факторите от околната среда за възникването на екзацербации – газове, фини прахови частици, температура. Това са фактори, върху които гражданско общество, централната и местна власти биха могли да въздействат и поне частично да подобрят.

4. Много ценен е анализът на феномена "рехоспитализации" до 90 ден - 11% от пациентите с тежки екзацербации. Изтъкнати са влиянието на тежестта на обструкцията, коморбидностите и анамнезата за предходни влошавания.

Посочените резултати влизат в състава на приносите.

Един такъв мащабен проект крие в себе си и риска от слабости и недостатъци. В някои части статистиката взема превес над научната дискусия, материалът би могъл да се организира по-добре и пр. Това обаче не намалява достойнствата и силата на разработката.

Въз основа на казаното до тук заявявам, че дисертационния труд на д-р Илия Илиев Крачунов отговаря на критериите на правилника на МУ – Плевен за академично израстване. Предлагам на почитаемото жури да гласува за присъждане на образователната и научна степен "Доктор" на д-р Илия Илиев Крачунов.

28.04.2017 г.
гр. Плевен

доц. д-р Явор Йорданов Иванов, д.м.

